

Na podlagi 29. člena Zakona o računskem sodišču (ZRacS-1, Uradni list RS, št. 11/2001) in 38. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije (PoRacS, Uradni list RS, 91/2001)
izdajam

POREVIZIJSKO POROČILO
O POPRAVLJALNIH UKREPIH
JAVNEGA PODJETJA
VODOVODI IN KANALIZACIJA NOVA GORICA d. d.

Številka: 1209-3/2003-28

Ljubljana, 8. oktobra 2004

1. UVOD

V revizijskem poročilu o pravilnosti poslovanja javnega podjetja Vodovodi in kanalizacija Nova Gorica d. d., Kromberk, Cesta 25. junija 1.b (v nadaljevanju: javno podjetje) v letih 2001 in 2002, številka 1209-3/2003-23 z dne 18. 6. 2004, je Računsko sodišče Republike Slovenije (v nadaljevanju: računsko sodišče) javnemu podjetju izreklo negativno mnenje o pravilnosti poslovanja.

Ker razkrite nepravilnosti niso bile odpravljene med revizijo, smo v revizijskem poročilu podali zahtevo za predložitev odzivnega poročila.

Javno podjetje je v predpisanem roku 90 dni računskemu sodišču predložilo odzivno poročilo (dopis št. V-143/16-04 z dne 17. 9. 2004) in ga na zahtevo računskega sodišča dopolnilo z dokazi (dopis št. V-143/18-04 z dne 5. 10. 2004). V odzivnem poročilu, ki ga je s podpisom in pečatom potrdil direktor Miran Lovrič, so predstavljeni popravljalni ukrepi in priloženi dokazi, ki potrjujejo izvršitev popravljalnih ukrepov. V porevizijskem postopku smo pregledali odzivno poročilo in preizkusili verodostojnost ter zadovoljivost izkazanih popravljalnih ukrepov.

V tem poročilu

- predstavljamo nepravilnosti, ki so bile razkrite v revizijskem poročilu in so zahtevale ukrepanje,
- povzemamo popravljalne ukrepe in
- izrekamo mnenje o zadovoljivosti popravljalnih ukrepov.

2. NEPRAVILNOSTI IN POPRAVLJALNI UKREPI

2.1 Pogodba o upravljanju

2.1.1 Opis nepravilnosti

Javno podjetje z ustanoviteljicami nima sklenjene pogodbe oz. drugega akta o upravljanju s sredstvi infrastrukture, kot to določa SRS¹ 35.53. Zaradi tega javno podjetje nima potrditve lastnikov o določanju dobe koristnosti sredstev, načina prevrednotovanja sredstev, načina obračuna amortizacije, razpolaganje s sredstvi amortizacije, načina pokrivanja stroškov vzdrževanja infrastrukture, način oblikovanja in usklajevanja medsebojnih obveznosti in terjatev iz infrastrukture.

2.1.2 Opis ukrepov

Javno podjetje je že med revizijskim postopkom seznanilo ustanoviteljice s predlogom pogodbe o upravljanju, uporabi in vzdrževanju sredstev javne infrastrukture. Ustanoviteljice Mestna občina Nova Gorica ter Občine Brda, Miren–Kostanjevica in Šempeter–Vrtojba so imenovalе Komisijo za presojo pogodbe o upravljanju, uporabi in vzdrževanju sredstev javne

¹ Slovenski računovodski standardi, Uradni list RS, št. 107/01.

infrastrukture, ki predlog pogodbe še obravnava. Predlog pogodbe je javno podjetje priložilo k odzivnemu poročilu.

2.1.3 Ocena ukrepov

Javno podjetje je sestavilo predlog pogodbe o upravljanju, uporabi in vzdrževanju sredstev javne infrastrukture in jo poslalo v obravnavo ustanoviteljicam, kar ocenjujemo kot zadovoljiv popravljalni ukrep pri urejanju odnosov javnega podjetja z ustanoviteljicami.

2.2 Odloki o oskrbi z vodo

2.2.1 Opis nepravilnosti

V Odlokih o oskrbi z vodo², ki so jih sprejele ustanoviteljice javnega podjetja, je uvedeno zaračunavanje priključne moči. Odloki ne določajo točno obveznosti, ki jih ima javno podjetje pri opravljanju javne gospodarske službe oz. ne določa točno stroškov, ki jih pri opravljanju te službe lahko javno podjetje zaračunava uporabnikom vodovoda.

2.2.2 Opis ukrepov

Javno podjetje je pripravilo predlog Odloka o oskrbi s pitno vodo (predlog z dne 17. 9. 2004), v katerem so obveznosti javnega podjetja pri opravljanju javne gospodarske službe in način zaračunavanja stroškov uporabnikom vodovoda bolj jasno določene. Predlog odloka je bil poslan ustanoviteljicam 30. 9. 2004.

2.2.3 Ocena ukrepov

Javno podjetje je pripravilo predlog Odloka o oskrbi s pitno vodo, ki bolj jasno določa obveznosti javnega podjetja pri opravljanju javne gospodarske službe in način zaračunavanja stroškov za opravljanje teh nalog, kar ocenjujemo kot zadovoljiv popravljalni ukrep pri urejanju področja oskrbe z vodo.

2.3 Priključnina

2.3.1 Opis nepravilnosti

Javno podjetje je od septembra 2001 dalje na računih, vročenih uporabnikom vodovodnega omrežja, zaračunavalo priključnino³. Odloki o oskrbi z vodo ne določajo plačevanja priključnine in tudi ne namena rabe sredstev, zbranih iz plačil priključnine. Med revizijo je bilo pojasnjeno, da prihodki od priključnine pokrivajo odhodke, ki jih ima družba z vzdrževanjem in preizkušanjem v skladu z zakonom o merilih, ter odhodke za druga nujno

² Odlok o oskrbi z vodo (Uradno glasilo občin, št. 7/97), ki je za MO Nova Gorica veljal do 15. 11. 2002 in še vedno velja za občini Šempeter-Vrtojba in Miren-Kostanjevica, Odlok o oskrbi z vodo (Uradne objave časopisa OKO, št. 25/02) velja za MO Nova Gorica od 15. 11. 2002, Odlok o oskrbi z vodo (Uradno glasilo občin, št. 4/98) velja za Občino Brda, Odlok o obvezni uporabi in plačilu odvajanja odpadnih in meteoritnih voda v javno kanalizacijo v Občini Nova Gorica (Uradno glasilo občin, št. 8/85), velja tudi za občino Šempeter-Vrtojba.

³ Termin priključnina je uporabljen na računih in v letnih poročilih javnega podjetja.

potrebna opravila v zvezi z vodnimi priključki. Navedena opravila spadajo med obveznosti, ki so jih občine z odloki o oskrbi z vodo kot del dejavnosti gospodarske javne službe oskrbe z vodo pripisale upravljavcu.

2.3.2 Opis ukrepov

Javno podjetje je pripravilo predlog Odloka o oskrbi s pitno vodo (predlog z dne 17. 9. 2004), v katerem je kot dodaten vir financiranja uvedlo števnino, ki jo plačuje lastnik vodomera in predstavlja nadomestilo za stroške rednih pregledov, popravil in zamenjave vodomera, in vzdrževalnino, ki jo plačuje tudi uporabnik vodomera in predstavlja nadomestilo za stroške rednih pregledov in popravil vodovodne cevi javnega voda do vključno glavnega ventila pred vodomero (25. in 37. člen). Predlog odloka, ki naj bi ga sprejeli občinski oz. mestni sveti ustanoviteljic, je javno podjetje priložilo k odzivnemu poročilu.

2.3.3 Ocena ukrepov

Pripravo predloga Odloka o oskrbi z vodo, ki uvaja plačevanje števnine za pokrivanje stroškov vzdrževanja in zamenjave obračunskih vodomera in plačevanje vzdrževalnine za stroške rednih pregledov in popravil ostalih delov vodovodnega priključka, ocenjujemo kot zadovoljiv popravljalni ukrep pri preoblikovanju zaračunavanja stroškov.

2.4 Potrjevanje cen

2.4.1 Opis nepravilnosti

Na podlagi kalkulacije stroškov vzdrževanja, zamenjave in kontrole vodomera je javno podjetje vsem uporabnikom vodovodnega omrežja od 1. 9. 2001 dalje zaračunavalo priključnino po ceniku, ki ga je sprejel direktor javnega podjetja. V skladu s 26. členom Zakona o gospodarskih javnih službah⁴ in določbami odlokov o oskrbi z vodo, ki so jih sprejele občine ustanoviteljice javnega podjetja, bi morale o cenah oziroma tarifah za uporabo javnih dobrin odločati ustanoviteljice same. Občinski sveti bi torej morali potrjevati cene v tistem delu priključnine, ki se nanaša na vzdrževanje in preizkušanje vodomera.

2.4.2 Opis ukrepov

Javno podjetje je pripravilo predlog Odloka o oskrbi s pitno vodo (predlog z dne 17. 9. 2004), v katerem je določeno, da cene in tarifni sistem sprejema občinski oz. mestni svet ali od njega pooblaščen organ (38. člen). Predlog odloka, ki naj bi ga sprejeli občinski oz. mestni sveti ustanoviteljic, je javno podjetje priložilo k odzivnemu poročilu.

2.4.3 Ocena ukrepov

Pripravo predloga odloka o oskrbi z vodo, ki določa, da so občinski oz. mestni sveti ustanoviteljic pristojni organ za odločanje o cenah in tarifnem sistemu, ocenjujemo kot zadovoljiv popravljalni ukrep pri določanju cen storitev, ki sodijo med javno gospodarske službe.

⁴ Uradni list RS, št. 32/93.

2.5 Stroški dela

2.5.1 Opis nepravilnosti

Pri reviziji stroškov dela je bilo ugotovljeno, da javno podjetje nima lastnih internih aktov, ki bi urejali področje plač in drugih prejemkov zaposlenih v javnem podjetju temveč uporablja akte družbe Goriški vodovodi d. d., Nova Gorica (kot pravne predhodnice)⁵ in določila Kolektivne pogodbe za gospodarske javne službe na področju komunalnih dejavnosti in vodnega gospodarstva⁶ (v nadaljevanju: KPGJS). Zaradi nedosledne uporabe internih aktov in kolektivne pogodbe so bile ugotovljene nepravilnosti pri določanju osnovne plače in povečanju plač.

2.5.2 Opis ukrepov

Javno podjetje je že v letu 2003 začelo pripravljati lastne interne akte, ki niso bili potrjeni tudi zaradi usklajevanja KPGJS z določili Zakona o delovnih razmerjih in še nesprejete podjetniške panožne kolektivne pogodbe. Panožna kolektivna pogodba komunalnih dejavnosti je bila sprejeta 29. 7. 2004 in določa trimesečni usklajevalni rok.

Po sprejetju panožne kolektivne pogodbe je javno podjetje 12. 8. 2004 z družbo I. S. S., industrijske servisne storitve d. o. o., Kranj sklenilo pogodbo o poslovnem sodelovanju št. 12/2004, v kateri se je z izvajalcem dogovorilo za pomoč pri ureditvi splošnih aktov podjetja (Pravilnika o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest, organizacijska shema), pri opisih delovnih mest, njihovi analitični oceni in pri simulaciji obračuna plač po sprejetju aktov. Rok za izvršitev naloge je določen do konca septembra 2004. Pogodba o poslovnem sodelovanju in ponudba izvajalca z natančnim popisom storitev in roki izvedbe, sta priloženi odzivnemu poročilu.

2.5.3 Ocena ukrepov

Javno podjetje je ob strokovni pomoči zunanjega izvajalca začelo postopke za sprejem lastnih internih aktov na področju plač in drugih prejemkov zaposlenih in ob tem izvaja tudi uskladitev z zahtevami panožne kolektivne pogodbe komunalnih dejavnosti. Aktivnosti javnega podjetja ocenjujemo kot ustrezen popravilni ukrep za odpravo nepravilnosti pri obračunavanju in izplačevanju stroškov dela.

2.6 Delovna mesta s posebnimi pooblastili

2.6.1 Opis nepravilnosti

Javno podjetje nima akta, ki bi določal delovna mesta s posebnimi pooblastili. Tudi akt o ustanovitvi javnega podjetja in statut tega ne določata. Šest delovnih mest s posebnimi pooblastili je določil direktor javnega podjetja s sklepom⁷. Sklepanje individualnih pogodb z delavci, katerih delovna mesta niso določena z aktom o ustanovitvi, statutom družbe ali

⁵ Pravilnik o delovnih razmerjih, osebnih dohodkih in prejemkih in Pravilnik o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest družbe Goriški vodovodi d. d.

⁶ Uradni list RS, št. 50/94, 40/97, 39/99 in 48/01.

⁷ Št. I-82/1-00 z dne 19. 9. 2000.

drugim aktom družbe kot delovna mesta s posebnimi pooblastili, in določitev osnove za plače delavcev v individualnih pogodbah, je v nasprotju s priporočili za določitev plače in drugih sestavin pogodb o zaposlitvi managerjev, ki so jih sprejeli Gospodarska zbornica Slovenije, Obrtna zbornica Slovenije, Združenje delodajalcev Slovenije in Združenje delodajalcev OGIŠTTA kot predstavnik delodajalcev v Republiki Sloveniji v Kriterijih za individualne pogodbe o zaposlitvi managerjev⁸ (v nadaljevanju: Kriteriji za managerje).

2.6.2 Opis ukrepov

Javno podjetje je zagotovilo, da bo kriterije za določanje delovnih mest s posebnimi pooblastili vključilo v Pravilnik o sistemizaciji, ki ga pripravlja ob strokovni pomoči družbe I. S. S., industrijske servisne storitve d. o. o., Kranj. Ne glede na to pa so bili k individualnim pogodbam z delavci s posebnimi pooblastili sklenjeni aneksi, s katerimi so se plače uskladile s določili Kriterijev za managerje.

2.6.3 Ocena ukrepov

Aktivnosti javnega podjetja pri sprejemanju internih aktov na področju plač in drugih prejemkov zaposlenih in pri njihovem usklajevanju z zahtevami panožne kolektivne pogodbe komunalnih dejavnosti in sprejete anekse k individualnim pogodbam ocenjujemo kot ustrezne popravljalne ukrepe za odpravo nepravilnosti pri določanju delovnih mest s posebnimi pooblastili.

2.7. Vzpostavitev notranjih kontrol

2.7.1 Opis nepravilnosti

Pri razmejevanju prihodkov in zaračunavanju storitev ter pri oddaji javnih naročil so bile ugotovljene nepravilnosti, za katere smo ocenili, da so posledica slabo organiziranega kontrolnega okolja in pomanjkljivega delovanja notranjih kontrol. Te nepravilnosti so se nanašale na

- razmejevanje prihodkov, za katere ni bilo jasnih meril razmejevanja prihodkov in stroškov za storitve javne gospodarske službe in tržne dejavnosti,
- zaračunavanje, pri čemer so bile zaračunane storitve oz. dobave, ki niso bile opravljene,
- oddajanje javnih naročil, pri katerih se niso spoštovali z zakonom predpisani postopki naročanja.

2.7.2 Opis ukrepov

Javno podjetje je začelo pripravljati nove odloke o oskrbi z vodo in pogodbo o upravljanju s sredstvi komunalne infrastrukture, v katerih je področja javnih in tržnih dejavnosti jasneje določilo. Direktor javnega podjetja je po prejemu revizijskega poročila izdal interna navodila za izstavljanje računov in drugih listin, ki imajo naravo računov, za fakturiranje gradbenih del in navodilo v zvezi z nabavo materiala in storitev. Poleg sprejetja novih aktov je bilo dopolnjeno tudi Navodilo o oddaji naročil malih vrednosti. Javno podjetje je na novo zaposlilo delavca z univerzitetno izobrazbo, ki bo skrbel za področje notranjih kontrol v

⁸ Uradni list RS, št. 64/97.

podjetju.

2.7.3 Ocena ukrepov

Aktivnosti pri sprejemanju novih odlokov o oskrbi z vodo in pogodbe o upravljanju s sredstvi infrastrukture ocenjujemo kot zadovoljiv ukrep pri urejanju področja razmejevanja javne gospodarske službe od tržne dejavnosti podjetja. Dosledno izvajanje predpisanih postopkov, ki jih je javno podjetje uvedlo pri fakturiranju gradbenih del, izstavljanju računov in pri nabavi materiala in storitev, bi po naši oceni lahko v prihodnje preprečevalo in odkrivalo morebitne nepravilnosti pri zaračunavanju storitev in pri razmejevanju prihodkov. Dosledno spoštovanje določil popravljenega navodila o oddaji naročil malih vrednosti v prihodnje lahko preprečuje nepravilnosti pri oddaji javnih naročil. Zaposleni delavec na področju notranjega kontroliranja s svojim učinkovitim delovanjem lahko v prihodnje pravočasno odkrije in prepreči nepravilnosti pri oddaji javnih naročil in sklepanju podizvajalskih pogodb. Sprejete ukrepe za odpravo nepravilnosti pri razmejevanju prihodkov, zaračunavanju storitev in javnem naročanju ocenjujemo *zadovoljivo*.

3. SKLEPNO MNENJE O IZKAZANIH POPRAVLJALNIH UKREPIH

Pregledali smo odzivno poročilo, ki ga je na podlagi zahteve iz revizijskega poročila o poslovanju izdelalo javno podjetje. Ocenili smo, da je odzivno poročilo, ki ga je s podpisom in pečatom potrdila odgovorna oseba javnega podjetja, verodostojno.

Zadovoljivost izkazanih popravljalnih ukrepov smo ocenili na podlagi opisa ukrepov za odpravo nepravilnosti, ki jih je sprejelo javno podjetje, in na podlagi dokumentacije, ki jo je javno podjetje priložilo odzivnemu poročilu. Menimo, da smo pridobili zadostne in ustrezne podlage in dokaze, da lahko podamo oceno o zadovoljivosti izkazanih ukrepov.

Ocenjujemo, da odzivno poročilo javnega podjetja z dne 21. 9. 2004 *vsebuje zadovoljive ukrepe za odpravljanje nepravilnosti*, navedenih v revizijskem poročilu o pravilnosti poslovanja javnega podjetja Vodovodi in kanalizacija Nova Gorica d. d. v letih 2001 in 2002.

Igor Šoltes,
generalni državni revizor

Poslano priporočeno:

1. Vodovodi in kanalizacija Nova Gorica d. d.,
Kromberk, Cesta 25. junija 1.b ;
2. Državni zbor Republike Slovenije;
3. arhiv, tu.